

GLASILO
SLOVENSKEGA
KLUBA
MELBOURNE

LETNIK VI.

VESTNIK

STEVILKA 12

K A Z A L O

Pribčev Bronasti tolkač	1
Vsi na silvestrovanje	3
Križem -kražem po Vic.	4
Novoletne čestitke	6
Iz pisarne SKM	7
Sveti Miklavž je obdaril otroke Slov. šole	8
Kulturne novice	9
Slovenske knjižnice v čevilkah	10
Rekli so...	10
Letošnji najboljši slovenski športniki	11
Nasledniki gosjega peresa	14
Čudno,pa le res	15
Krvavi sledovi	16
Kozamurnik	17

ooo00ooo

Naslov uprave: Slovenski klub Melbourne (Slovenian Club Melbourne),
371a Park St., Princess Hill, Vic. . Telefon: 38 -1679.

PRIBČEV "BRONASTI TOLKAČ"

kot prva slovenska knjiga v Avstraliji bo izšla v
zgodnjih dneh pred Božičem iz tiska.

Zgornji naslov "Bronasti tolkač" je naslov pesniški
zbirki mladega slovenskega pesnika, živečega v Avstraliji,
Melbourne, ki bo izšla v založbi Slovenskega kluba Melbo-
urne v predbožičnem času. Knjiga bo kot prvo tiskana med
avstralskimi Slovenci, vezana v platno in v urejenem tis-
ku, cena, ki še ni določena, ne bo presegala enakih knjig
na avstralskem knjižnem trgu.

Poglejmo nekoliko med liste knjige, ki v verzih kaže
svoje jedro, svojo vrednost. Profesor, slavist in pesnik
Tine Debeljak, ki dela pri SKA-Argentina in ki je zbirko
pregledal in ocenil ter zbral za tisk, je izrazil o njej
veliko višino pesniške umetnosti. Pribčeva pesem se odlika
kuje po barvitosti, občutnosti, je sodobna, grenka in meh-
ka obenem. So to pesmi o sebi, občutkih, doživetjih, lju-
deh, demovini in Bogu. Skozi pesnisko prizmo so pesmi med
seboj povezane. Sploh ni dvoma, da zbirka ne
bi bila vredna svoje izdaje, ampak jo lahko z vsem srcem
pozdravimo in ji zaželimo uspeh pri bralcih ob času nje-
nega svita.

Zbirka pesmi "Bronasti tolkač" bo res lep zaklad v
vaši knjižnici, kot vredna knjiga in kot prva slovenska
knjiga tiskana v Avstraliji. Nehote mi pomislek uide k
Prešernovim verzom (ko pomislim, da se je pesnik odpovedal
honorarja, podarivši ga Slovenskemu domu):

Grad je pevca brez vratarja,
v njem zlatnina čista zarja...

Slovenci, podprimo in naročimo se na knjigo ter s tem po-
kažimo mlademu umetniku zahvalo
za njegov lep dar
narodu!

* Najprej bi želel prav vsem rojakom vesele božične praznike in srečno novo leto 1962. Sicer te besede takoo suhoparno in šablonsko zvene ter vajeni smo jih, ko jih slišimo v tem času stokrat in stokrat. A verjemite, da ni so samo prazne besede, ampak prihajajo iz srca. Saj si srečo in mir in zadovoljstvo vsi želimo, le iščemo vse te - za življenje tako potrebne stvari - vse drugje kot tam kjer jih resnično najdemo. Le verno srce more posedovati te dobrine. Če vzamemo božične praznike le kot prazno zunanost in začetek počitnic, božičnega miru in zadovoljstva ne bomo nikoli čutili. Tudi bogato obložena miza nam ga ne bo dala, pa tudi ne okrašeno božično drevesce.

Marsikaj smo storili v tem letu in hitro, kar prehitro je minilo. Bog daj avstralskim Slovencem v novem letu tudi novega zagona, ne le v materialnem polju, ampak tudi na duhovnem in kulturnem. Dovolj velika skupina smole požrtvovalnosti in vztrajnosti nam včasih manjka. Združeni in enotni bi res lahko veliko pomenili.

* Naš verski božični program boste videli v Misliki, tu bi samo rad omenil, da bo polnočnica letos na dvorišču našega slovenskega hostela Padua Hall, Kew, 19 A'Beckett Street. Pridite skozi vrtna vrata iz Barry St., da ne bo nepotrebne zvonjenja pri hišnih vratih. Spovedovanje se začne ob desetih. - V Burnley, kjer smo imeli polnočnico doslej, bo polnočnica le v slučaju, če bo ves večer deževalo in ne bo izgledalo, da bi se vreme spremenilo. Upajmo, da bomo imeli lepo.

* Letos prireja Klub prvič Silvestrovanje v prosti naravi. Me res zanima, kako se bo obneslo. Bo nekaj novega in po svoje privlačnega.

* Zadnjič mi je zmanjkalo prostora za krste. Pa naj bodo zdaj na vrsti: Dne 4. novembra sta krščevala pri Mariji Pomagaj v Kew Slavko KOPRIVNIK in Theodora r. Reynen: sinku smo dali ime JOŽEF SLAVKO. Isti dan sta Franc Smrdel in Danica r. Mezgec v Essendonu dobila pri krstih INEZ ANO. - 11. november beleži krst spet na avstralskih Brezjah SILVO bomo klicali hčerko Franca Gröcla in Marije r. Vo-grinčič. - 19. novembra pa smo prav tja prinesli IRENO, hčerko Alojza Birsa in Marije r. Mlakar. - Pri Mariji Poma-

gaj sledijo še trije krsti: 2. decembra krst ŽELJKA IVANA, sina Franca VRBNJAKA in Ruže r. Kostelac; 9. decembra krst Stanka Petra, sina Viktorja JAVERNIKA in Marije r. Hočevnar, in pa MARJANCE, hčerke Ivana Retlja in Gertrud Renate Korge. - Dne 10. decembra pa smo v Bell Parku (Geelong) krščevali VIDO ROMANO, hčerko Emila Kodre in Romane r. Jamšek. Emil je dobro znan med vsemi geelongskimi Slovenci, saj je bil dolga leta predsednik tamkajšnjega Kluba in je se zdaj delavni član odbora. - Bog živi vse malčke!

* Sožalje izrekamo mlademu paru v St. Albansu, Milanu OGRIZEK in Marti r. Gerbec, ob izgubi komaj petmesečnega Mi-lančka, ki smo ga pokopali na keilorskem pokopališču dne 15. novembra. - Enako izrekamo sožalje družini PARAVAN v Richmondu ob izgubi moža in očeta, daši dam za enkrat po drobnosti smrti še niso znane niti ne naslov družine.

* Dne 28. oktobra sta se v Clifton Hillu poročila naša istrska rojaka Ljubo MIKAC in Milka MEJAK. Isti dan sta si pri sv. Brigiti v North Fitzroyu obljubila zakonsko zvestobo Joze MUKAVEC in Anka KNAUS. Zenin je Belokranjec doma iz Sinjega vrha, nevesta pa iz Gorican (Medj.) Tre-tja poroka tega dne pa je bila v Carltonu, kjer sta si podala roke za vedno Stanislav STOKLAS in Marta MARINIČ. Pr-vi je bil rojen v Celju, nevesta pa v Murski Soboti. - Dne 2. decembra je bila poroka v Ormondu: Natalija KORBAR, doma iz Erbovelj, je dobila za moža Ernesta Karla Pesendorferja po rodu Avstrijca. - Vsem parom naše iskrene čestitke!

* Miklavževanje je za nami. Priredili smo ga za slo -venske otroke na prvo nedeljo v decembru po slovenski ma-ši. Istočasno so nam otroci slovenske šole priredili pri-jeten spored, ki je zopet pokazal trud in skrb naše učite-ljice Anice SRNEČEVE. Ne vem, kako bi se Anici zahvalil za vse, kar žrtvuje za naše malčke: nekaj besed tople zahvale je vse premalo. Vse priznanje in čestitke!

Otroci slovenske šole so dobili poseben dar -narodne noše. Kar hitro se se preoblekli in v njih nastopili. Kar začarali so jim obrazi od presenečenja. - Koliko lepih in domačih spominov bodo imeli na leta mladosti v izseljenstvu.

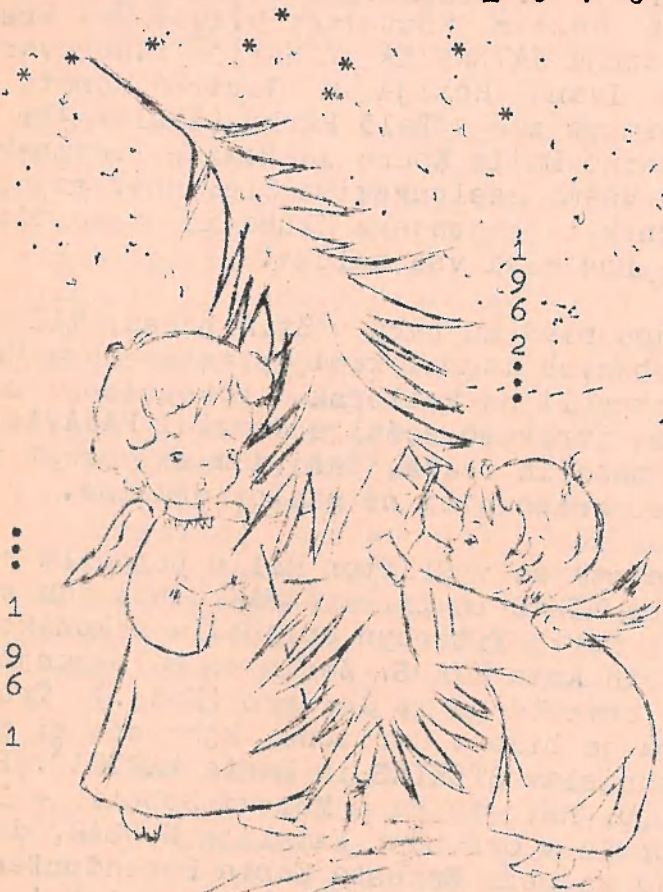
* Gospa Pobežinova v Geelongu se iskreno zahvaljuje vsem rojakom, ki so spremili njenega prerano umrlega moža na pokopališče, ki so prinesli na grob cvetja in ji kakor koli stali v dneh žalosti ob strani. Prijatelj se spozna v urah žalosti in preizkusenj. Gospa je globoko hvaležna vsem.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

*

in

NOVO LETO, 1962!

1962

Družina Maks HARTMAN iz Melbournu želi vesele božične praznike in srečno NOVO LETO Šajnovičevim in Verbičevim v Knjani in vsem ostalim prijateljem v Avstraliji!

*

Družina Janez ZEMLJIC iz Slovenskega doma v Melbournu želi vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem, znancem in rojakom širom Avstralije!

*

Gospod Tone VOGRIN iz Melbournu želi vesele Božične praznike in uspeha polno Novo leto slovenskemu društvu Planinka v Brisbanu, kakor vsem znancem in prijateljem širom Avstralije!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

vsem dušnim pastirjem v Avstraliji, vsem našim znancem, bralcem Vestnika, kakor odboru Slovenskega kluba v Melbournu, želi družina ČAR & HARTMAN! Pascoe Vale.

VESELE NOVO LETO
B J A U K & I K A P U Š I N
V S E M

SLOVENSKI KLUB V MELBOURNU želi vesele BOŽIČNE PRAZNIKE in uspeha polno ter srečno NOVO LETO vsem svojim članom, Slovencem širom Avstralije in njih organizacijam ter klubom, kakor tudi vsem slovenskim skupinam širom sveta!

I Z P I S A R N E S K M . . .

NA X. REDNI SEJI UPRAVNEGA ODBORA SLOVENSKEGA KLUBA MELBOURNE je bila sprejeta v članstvo Slovenskega kluba Melbournedružina J A R N K. Novosprejeti družini čestitamo in jo pozdravljamo v naši sredini!

Slovenski klub Melbourne Vas vljudno vabi na plesno zabavo "M I K L A V Ž E V A N J E", ki bo dne, 16. decembra 1961, od 7.30 ure zvečer dalje v Prahran Town Hall, Prahran.

IZLET SKM V COCKATOO JE ZA NAMI, VENDAR BO MNOGIM ROJAKOM ostal spomin na lepo preživeti nedeljski dan v preprosti prostosti izven mestnega trušča. Ob prijetni domači glasbi in poskočnih polkah, ki so nam jih zaigrali Slovenski fantje iz Padua Hall, je čas mineval neopisno hitro. Marsikateri izletnik je celo pozabil, da mu drugi dan ne bo minil v vrtenju - plesu - ampak v brnjenju strojev in ob udarcih kladiv. Ko se je bližal čas napovedanega odhoda, so nekateri izletniki prišli z besedami: "Še eno uro, vsaj pol ure še...!" Zahvaljujemo se Slovenskim fantom iz Padua, da so s svojim igranjem prinesli velik del razpoloženja in zabave med izletniki.

Kakor vsako leto, bo tudi letos na zabavi "Miklavževanje", prikaz Miklavža in njegovega spremstva ter obdarovanje. Pakete bomo sprejemali od 5. - 8.30. ure zvečer v dvorani. Od paketa bo treba plačati 2/- (dva šilinga).

Leopold Jauk, tajnik .

oo

V S I N A S I L V E S T R V A N J E (Nadaljevanje.)

Odveč je poudarjati, da na podlagi obljub in besed, SKM ni v stanju podvzeti nobene takšne akcije. Prosimo vse tiste, ki nam ne zaupate borih deset šilingov, ne valite krivdo na nas in ne zmerjajte nas z raznimi krilaticami, ko Vas bomo primorani odkloniti. V nobenem slučaju ne bomo dovolili prikrajšanja pravočasno in redno prijavljenim udeležencem!

Po 20. decembru bomo že vsi zvedeli, kje se bo odvajalo to naše Silvestrovanje. Bo mar kaj prepozno? Gotovo ne.

Važno sporočilo vsem interesantom: Zbirališče in odhod avtobusov bo samo izpred kina STATE, Flinders St., City. Odhod iz Melbourne bo ob 14., 16. in 18. uri ter po možnosti ob 20. uri. Povratek v Melbourne pa bo ob polnoči, dveh štirih zjutraj. Razmišljamo tudi, kaj in kako bi se dalo urediti za orteke, da bi bilo vsestransko zadovoljstvo. Prihitite nam v oporo z nasveti! Zadnjič smo v Vestniku obljubili prikazati oris poti za vse tiste, ki posedujete privatna prometna sredstva. Vzrok, da je to odpadlo navajamo v začetku članka. Obljubljamo, da se bo to zgodilo pravočasno.

Nasvidenje na silvestrovanju!

SKM

S V E T I M I K L A V Ž J E O B D A R I L L
S L O V E N S K E O T R O K E

tisti, ki so bili pri sv. maši prvo nedeljo v tem mesecu v Brnleyu in so počakali sv. Miklavža, so spet doživeli prijetno presenečenje. To pot so ga poleg Miklavža pripravili tudi otroci Slovenske šole, ki jih je v estna učiteljica lepo pripravila, da so nam nudili nekaj sadov svoje šole.

Naj povemo, da je bil Miklavž mogočen, avest svojemu poslanstvu. Po glasu sodeč bi kdo rekel, da je govoril kot gospod Mihelj. No to naj razčistita g. Mihelj pa sv. Miklavž med seboj. Za male je bilo to lepo doživetje, samo če ste jih pogledali v oči, ste videli, kako široko, radovedno in začudeno so ga gledali. Le njegovi parklji so preveč rožljali, tako, da je bilo slišati precej joka, si cer pa je to včasih malo potrebno, posebno, če je kdo nepridiprav.

In kako šele so otroci obdarovali Miklavža! svoje starše in prisotne. Par lepih pesmic, nekaj občutnih recitacij! Kdo je to delal? Imen si nisem zapomnil, vsaj vsch ne, zato jih bom raje imenoval za slovenske učence vse skupaj in posebna zahvala še gđc. učiteljici Sernečevi, ki se je toliko potrudila, pa tudi zavednim in požrtvovalnim staršem, ki otroke pošiljajo v šolo. Pa SKM tudi, ki je pomagal v denrju in obdaril šolske otroke ter pomagal pri pravi Miklavževanja gđc, Sernečevi.

Največje presenečenje pa so bila dekletca, sedem deklet iz šole v slovenskih narodnih nošah, ki so jim jilpridno mamice sešile v dolgih in neprespanih nočeh. Samo trud rodi lepe sadove! Upamo, da jih gđc. učiteljica pripravi za televizijo, da jih bodo tudi ostali, tujci, videli, kako so prijetne in lepe, dekletca in noše!

Dvoranica je bila po maši polna, vročina pa je je nekoliko izpraznila, toda če vse povzamemo, je bilo vse skupaj lepo pripravljeno, čeprav kratko. Naši otroci le rastejo v slovenskem duhu.

Opazovalec

00

ALI POŠILJATE SVOJEGA OTROKA V SLOVENSKO ŠOLO? ALI SE ZAVEDATE POMEMENA, ČE BO VAŠ OTROK OHRANIL V A Š JEZIK? NI PRETIRANO ZAVEDATI SE TEGA, ŠE MANJ SRAMOTNO IN NI NOBENO ZGUBLJANJE ČASA NE ZA VAS NE ZA VAŠEGA OTROKA! LJUBEZEN IN OBČUDOVANJE STA ZDRUŽENA V SPOŠTOVANJU, TUDI TA NAMEN IMA SLOVENSKA ŠOLA ZA OTROKE, KI SO MLADI PRIŠLI SEM, ALI PA SO TUKAJ V TUJINI ROJENI! IN VI, PA VAŠ OTROK?

DOBRA NOVOLETNA MISEL BO TUDI: VI, VAŠ OTROK IN SLOVENSKA ŠOLA?!

KULTURNE VESTI
(povezava iz Glasnik - Argentina)

V sloveniji izide na dan povprečno več kot ena knjiga. Za letošnje podatke še niso znani, vendar je Združenje slovenskih založb izjavilo, da je izšlo lani 400 slovenskih knjig. Če bi se človek bavil samo z branjem, jih skoraj ne bi mogel prebrati.

oo

Literarne nagrade društva slovenskih književnikov v domovini so bile letos že podeljene in sicer: pisatelj Alojz Rebula iz Trstaja je prejel nagrado za svoj roman Senčni ples, pisatelj Danilo Lokar nagrado za pripovedno delo Leto osemnajsto, pesnik Janez Me-nart pa za pesniško zbirko Časi in stih.

oo

Slikanico Toneta Kralja po povesti Franja Levstika o Martinu Krpanu berejo že na Japonskem in Kitajskem, kajti prevedena je bila v Ljubljani najprej v esperanto, iz esperanta pa so jo Japonci in Kitajci prevedli v svoje jezike.

oo

Letos sta izšla v Moskvi dva preveda iz slovenske književnosti in sicer Cankarjev roman Na klancu in Župančičeve pesmi. In to v lepi nakladi - okrog 50.000 izvodov.

oo

Slovenski intelektualci, ki so pobegnili iz domovine ali pa so bili prisiljeni zbežati, so imeli v Königsteinu na Nemškem svoje prvo zborovanje. Bilo je kakih 25 zbranih in zanimivo je, da so bili predvsem mladi, nekateri so začeli študirati v Ljubljani, sedaj pa dokončujejo svoje študije v svobodi. Pametno bi bilo, da se zberemo tudi mi v Avstraliji, kar nas je.

oo

V lanskem letu je bila španska knjižna produkcija 6800 knjig. Računajoč, da je na svetu najmanj 130.000 milijonov ljudi, ki govorijo ta jezik, je to v primeri z nami Slovenci le pol, kar je izšlo v Sloveniji.

SLOVENSKE KNJIŽNICE

V ŠTEVILKAH

V Sloveniji deluje 2209 knjižnic, ki imajo več kot 4,739.000 knjig, časopisov in publikacij. Na vsakega Slovenca pridejo po tri knjige, čas pisi in publikacije, medtem ko je jugoslovansko povprečje 1.22 knjige na enega prebivalca. Ne glede na šolske knjižnice, si knjige iz knjižnice izposoja več kot 200.000 ljudi. Samo lani so izposodili več kot tri milijone knjig.

Mimo 526 ljudskih knjižnic, ki imajo več kot milijon knjig, se pri nas vse bolj uveljavlja več kot sto znanstvenih in sto trideset strokovnih knjižnic. Znanstvene knjižnice imajo več kot 2,600.000 knjig oziroma več kot polovico vseh knjig v Sloveniji. Razen narodne in Univerzitetne knjižnice, ki ima nad 800.000 knjig, kar je največji knjižni zaklad pri nas, nimajo znanstvenih knjižnic le naša študijska središča, temveč se knjižnice razvijajo tudi po industrijskih središčih, kjer so pomembna teoretična osnova pri uporabi znanstvenih izkušenj v proizvodnji. Velike študijske knjižnice so v Mariboru (približno 100.000 knjig), Kopru (78.000 knjig), Celju 71.000 knjig), na Ravmah (18.000 knjig) in še v nekaterih drugih krajih. Podoben namen imajo tudi strokovne knjižnice, ki so pretežno specializirana za posamezna področja gospodarstva, kulture in družbene dejavnosti.

ooo

REKLI SO ...

REKLI SO ... REKLI S

Arthur Miller: "Ženska lahko boleče plesno obleko, ne da bi hotela plesati, ali pa kopalni kostim, ne da bi znala plavati. Toda če obleče poročno obleko, ste lahko povsem prepričani, da se bo vedla kot žena."

Winston Churchill: "Zakaj obupujemo nad Francijo? Država, ki proizvaja 200 vrst različnega sira, ne more propasti."

Pierre Daninos: "Od 1066. leta mi nihče osvojil Anglije, toda kaže, da gre to predpisati predvsem temu, da se nihče ne bi hotel znajti na otaku, ko pride nedelja."

Oliveira Salazar, portugalski premier: Ne spomnim se in mi lim, da v vsej zgodovini ni prišla na Portugalskem na oblast vladar zaradi svoje zmage na volitvah."

"New Statesman", angleški tednik: Prav je, da skušajo ljudi osvojiti kak nov planet. Lahko jim pride prav, ko bodo svojega pogнали v zrak."

r. Hans Joachim Knebel: "Vedno več nemških turistov potuje v inozemstvo predvsem zato, da bi se tam delali važne."

V tej številki našega Vestnika vam bomo predstavili ob zaključku leta najboljše slovenske športnike, take, ki so doma in v tujini dosegli pomembne uspehe. To delamo zato, ker mnogo naših članov ne čobiva slovenskih listov, vemo pa da marsikoga zelo zanima, kako so se Slovenci letos odrezali doma in po svetu, ker končno, čeprav smo v Avstraliji, nekateri tudi avstralski državljani, nam je še vedno Avstralija samo krušna domovina, čeprav mnogo blijša v nekaterih slučajih kot ta prava. Nimamo namena, da bi uganjali kakršnokoli politiko, povemo pa lahko o tem, kar nam dela ponos in čast, da smo Slovenci. Nekatere vesti so bile že objavljene, toda radi boljšega pregleda bomo na kratko povedali še naslednje:

ooOoo

Vsekakor slovenski športnik leta je Jože ŠLIBAR, pri vojaki, drugače pa znan smuški skakalec in v osebnem življenju študent na ljubljanski univerzi - gozdarski odderek. Zgodaj letos je v Obersdorfu na Nemškem pletel na smuči 141m daleč in s tem postavil nov svetovni rekord v smuških skokih, ki mu bo ostal precej dolgo v lasti.

oo

Drugi svetovni rekorder, malo drugačne vrste je mariborčan Bruno PARMA, tudi študent. Če prištejemo šah kot šport, potem je vsekakor "kampeljce" vsaj kar se tiče možganske hitrosti in gibčnosti. Letos je postal svetovni mladinski šahovski prvak. Na veleturnirju na Bledu, kjer so igrali samo slavni mojstri kot Najdorf, Gligorič in Tajl, je bil osmi in za ped mu je manjkalo, da ni dobil naslov še mednarodnega šahovskega velemejstra tudi med starejšimi. Samo pol točke mu je manjkalo. On je tudi slovenski šahovski prvak.

oooo

Tretji velik uspeh Slovenca je pa mladi študent prava Miro CERAR, menda Dolenje po izvoru (For sure! Ur. pr.). Postal je evropski prvak v telovadbi, najvažnejši točki vseh športov. Na zadnjih olimpijskih igrah je bil šesti. Dobil je zlati pokal Evrope. Njegov uspeh je toliko bolj važen, ker so na evropskem prvenstvu sodelovali najboljši športniki iz Sovjetske zveze, ki je prva sila na svetu v telovadbi. Premagal je z lahkoto te države Titova, Borisa SAKLJINA pa, ki je dobil na zadnjih olimpijskih igrah sedem raznih medalij, ni bilo zraven. Zlobni jeziki pravijo, pa ne slovenski, da se je bal mladega Cerarja, zato raje ni prišel na tekmo vanje.

(Dalje nasl. str.)

Če bo v takem stanju kot je zdaj, bo gotovo na prihodnji Olimpiadi prinesel naš Cerar tudi Jugoslaviji nekaj medalij. Čas biže bil.

ooOoo

Slovenci imamo še enega svetovnega prvaka, to pot žensko, Eriko FRAS, ki poleg nekaj državnih rekordov v padalskih skokih je dosegla tudi svetovni rekord v skoku na cilj s 1500 m brez zadržka - od cilja je padla samo dva metra in reci 34 cm!

ooo

Na svetovnem prvenstvu v umetnem kotalkanju v Bologni (Italija) je Tjaša Andree, seveda Slovenka kljub takemu imenju, bila sedma, seveda tudi lep uspeh biti sedmi na svetu, na državnem prvenstvu pa je bila druga.

ooo

Draga STAMEJČIČ, atletinja ljubljanske Olympie, je letos postavila nov državni rekord v peteroboju, z njim je zmagala tudi na Balkanskih igrah, kjer je bila druga tudi v teku na 80 m ovire.

ooo

Marjan PEČAR iz Mojstrane na Gorenjskem je zmagal letos v smučskih tekmah za Srednje-evropski smučski pokal Kongsberg, ki je bil letos v Ljubljani. Na nekih tekmovanjih po Švici je bil dvakrat drugi.

ooo

Božo JEMC iz Bleda pa je slovenski in jugoslovanski državni prvak v smučanju, na mednarodnih tekmovanjih se je skoraj vedno uvrstil med prvih deset.

ooo

Naš stari znanec Stanko LORGER, ki je sodeloval tudi na finalah na Olimpiadi v Melbournu je še vedno med najboljšimi skačiči doma in v Evropi. Zmagal je že devetič na Balkanskih igrah v teku na 110 m z ovirami. Je slovenski in jugoslovanski prvak na 100 m in 110 ovire. Zmagal je tudi v telovadnem dvoboju proti Finem.

ooOoo

Inženir Jože BRODNIK iz Celja je dosegel dva nova državna rekorda v deseteroboju in peteroboju. Bil je prvi na Balkanskih igrah in na nekem mednarodnem tekmovanju v Formii (Italija). On je kot z-
gleda letos najbolje uvrščeni jugoslovanski atlet v Evropi in na svetu. V Evropi je na četrtem mestu, na svetu pa na šestem.

ooo

Roman LEŠEK iz Celja je zmagal na troboju v Parizu v skoku s palico, bil prvi na dvoboju z Italijo, drugi na Balkanskih igrah, prav tako je tudi državni in slovenski prvak.

ooo

Še eden je dosegel svetovno slavo med Slovenci, čeprav ne tako -
veliko, vendar je Pavel BONE postal tretji na svetovnem prvenstvu
v smučkem spustu, ki je bilo v Vzhodni Nemčiji. V slalomu je de-
seti na svetu.

ooo

Kolesar Marjan ŠEBENIK je kot član ljubljanskega Roga bil drugi
na dirki po Bolgariji, prvi na dirki po Srbiji in Makediniji, če-
trti na Mednarodni večerni dirki po Jugoslaviji in najboljši Ju-
goslovan na svetovnem prvenstvu v Švicah.

ooo

Jugoslovanska namizno-teniška ekipa ne more brez Slovenca TERANA,
saj je bil drugi na mednarodnih prvenstvih madžarske in Anglije,
mnogo je tudi pripomogel k uspehu na svetovnem prvenstvu na Kit-
tajske, kjer je bila Jugoslavija druga v svoji skupini za Japon-
sko.

ooo

Ne smemo pozabiti še uspeha, ki ga je imela Olympia, košarkarska
ekipa ljubljanskih študentov. Letos je državni prvak in se potegu-
je za prvo mesto v Evropi, kar je praktično tudi na svetu.

PRADEDJE SO PRED DOBRIMI STO LETI PISALI S PERESI, KI SO JIH PULILI GOSEM IZ PERUTNIC * PRVO PERO IZ KOVINSKE MASE JE IZDELAL ANGLEŽ WISE * ZAČETEK SERIJSKE PROIZVODNJE PERES, KAKRŠNA SO DANES V RABI * NAJBOLJŠA PERESA SO IZ ŠVEDSKEGA JEKLA

Človek, ki vsak dan jemlje v roke nalivno pero, redko kdaj ali celo nikdar ne pomisli na to kakršno pot je prehodil človek, preden je prišel do tega udobnega pripomočka. Še pred dobrimi sto petdesetimi leti okrog leta 1880, so namreč ljudje pisali popolnoma drugače z gosjimi peresi. Tudi v naši ožji domovini je bilo tako. Pred kakršnim pol stoletjem se tudi na slovenskem v hiši pismene družine našel spomin na tiste čase - gosje pero, črnilnik in posodo s črnim peskom za posipanje mokre pisave. Zadnja desetletja so te ostanki nekdanjih časov odpravila s pisalnih miz in danes jih najdemo k večjemu še v muzejih.

Gosja peresa so bila pred 150 leti splošno v rabi in tudi v primernih časteh. Pulili s 6 jih zaklanim živalim iz desne perutnice, seveda za desničarja. Za levičarje pa so morali paziti, da ne uporabljajo peres iz desnega, ampak iz levega krila. Gosja peresa so oblikovala lepo, čitljivo, enakomerno zalito pisavo, v kateri se je do popolnosti odražal temperament tistega, ki je sukral pero. Preizkušeni pisalci pa so že tedaj poznali zahtevnost te vrste pisala. Da se je pero omehčalo in postalo docela pokorno roki, ki ga je vodila, so ga pred uporabo namočili v kropu, kateremu so primešali fino ga peska. A tudi

po tem postopku je bilo treba paziti, da se pisalo ni pokvarilo. Morali so ga prirezovati, šiliti ostriti, in vse to je zahtevalo določeno izkušnost in spretnost, ki je ni bil vsakdo vešč. Vsaka napaka v prirezu je namreč povzročala ovire pri pisanju. Nastajali so madeži, brazgotine in pero je bilo treba kmalu zavreči. Če pomislimo, da so bila gosja peresa dovolj draga za tiste čase, lahko pripomnimo, da ni bilo pisanje že tedaj lahko, še manj pa seveda zastoj.

Leta 1803 je šinila Angležu Wise-ju v glavo misel, da bi se dalo gosje pero nadomestiti s kovinsko napravo, ki bo trajnejše in trpožnejše od gosjega tulca. Wisejevi poskusi pa so bili dolgotrajni. Pokazalo se je, da ni vsaka kovina pripravna za izdelovanje peres, ki so moralabiti napravljena iz elastične snovi, da so ustrezala vsem pogojem,

Toda Angleži so vztrajali in kmalu se jim je posročilo ustvariti boljše pogoje na tem področju, posebej potem, ko so se njihovi prizadevanjem pridružili še Nemci. Tako je prišlo, da sta Anglija in Nemčija na tem področju ustvarili monopol, ki se je obdržal do danes.

Okrog 1820 je bilo pero iz kovine že tako dogman izdelok, da je začelo povsod izpodrivati gosja peresa. Izumitelji so odkrili kovino, ki je bila za peresa najprimernejša, ker je imela do-

volj prožnosti in je bila poleg tega tudi trpežna. Vse to pa je bilo potrebno, da se je kovinsko pero uveljavilo. Vendar je šele leta 1820 londonska tврdka Perry začela izdelovati peresa v serijah. S tem je odzvonilogsija peresom, ki jih ni bilo več treba puliti živali iz perutnic, jih prekuhavati in prerezovati za uporabo. Posebna zvrst obratništva, ki je skrbelo za prirerovanje gosjih peres, je s tem jela propadati in tudi končno propadla. Na drugi strani pa se je z velikim razmahom začela razvijati industrija kovinskih peres, za katere je napočila zlata doba. V kratkem so povsod v svetu zavrgli stari pripomoške za pisanje in se oprijeli novega. Samo na Angleškem so v letih od 1860 - 1880 porabili v pisarnah, šolah in drugih ustanovah približno milijardo peres na leto. Angliji je sledila Francija s porabo sedemsto milijonov peres, Italija, ki je bila še šibko industrializirana, pa je ostala daleč zadaj, na sedmem ali osmem mestu. Pred njo je bila seveda Nemčija in Skandinavske države - da v Ameriki, ki je vsako civilizirana pridobitev takoj izkoristila sploh ne govorimo,

Tako je kovinsko pero zavládalo povsod in je ostalo v prednosti vse do tlej, dokler niso izumili pisalnega stroja. Do te naprave so namreč morali pisati kopije na roko in to s svinčnikom. Vendar je pero še dolgo ostalo osebno posreovalno sredstvo med pisalcem in bralcem.

Peresa izdelujejo danes na tekočem traku. Seveda je ta "tekoči trak" iz posebne kovine, elastičen, trpežen, jekleno homogen, po drugi strani pa do skrajnosti prilagodljiv. Trakove za peresa izdelujejo večinoma v an-

gleških ali švedskih tovarnah.

Način obdelovanja peres je približno povsod enak, razlikuje se pa po podrobnostih in odtenkih in prav to je tisto, kar imenujejo tovarne - patent.

Danes se zaradi udobnosti ki jo nudi porabniku močno uporablja nalivno pero. Toda kljub udobnosti, ki ga priporoča, ni in tudi ne bo izpodrinilo navadnega peresa. Zakaj? Zato, ker je v bistvu le njegov posnetek, prilagojen sodobni uporabi. Pero torej slej ko prej ostaja naš glavni pripomoček pri pisanju in to kljub pisalnemu stroju in diktafonu, ki se širita iz dneva v dan, a ga vendarle ne moreta popolnoma nadomestiti.

ooo000ooo

ČUDNO, PA LE RES ...

Rimsko trgovino "Vse za šport" so temeljito oropali. Moznani tatovi so odnesli 200 kompletov smučarske obleke, 46 vinternih jopičev, 30 teniških in 720 badmingtonskih loparjev, 67 nogometnih žog, 2 kajaka, 4 diske, 2 koša za košarko in tako naprej. Seveda tudi denar iz blagajne. Za seboj so pustili listek: "Tudi mi smo športniki. Hvala!"

ooo

V New Yorku zatrjujejo, da bo človek prihodnosti nosil obleko iz dlake nerjavečega jekla; ki jo bodo v zimskem času grele sončne baterije.

KRVAVI SLEDOVI
(David Brišček)

Ko si nosil usodni križ
med divjo množico,
si šel mimo mene,
ki sem bil eden izmed njih
in pogledal,
če je kaj sočutja
v mojih očeh;
Jaz pa sem pljunil
na stopinje,
ki so puščale sledove krvi
po ostrem kamenju.

In zdaj, ko so name naložili
le zrno tvojih bremen,
sem se sklonil od beločin,
pa sem se spomnil na Te,
Tvoje poti na Golgoto
in duša se mi je stisnila
v kepo sramu.

Nisem bil vreden Tvoje besede,
a **Ti** si čezme milost,
kakor studence
med razsušene brazde,
razlil pred pripeko.

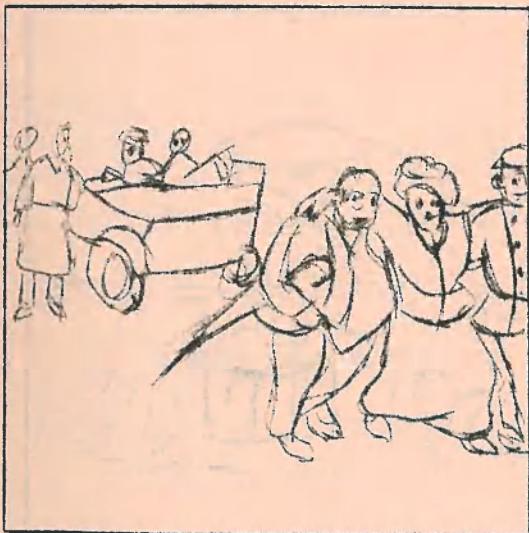
Tvoj mir se je nasclil vame
in vom, da si v vsakem vlaknu
in da je v meni vse dih Tvoje volje,
ker si mi poklonil milost,
ko sem Ti vodč
povijal trnje okrog srca.

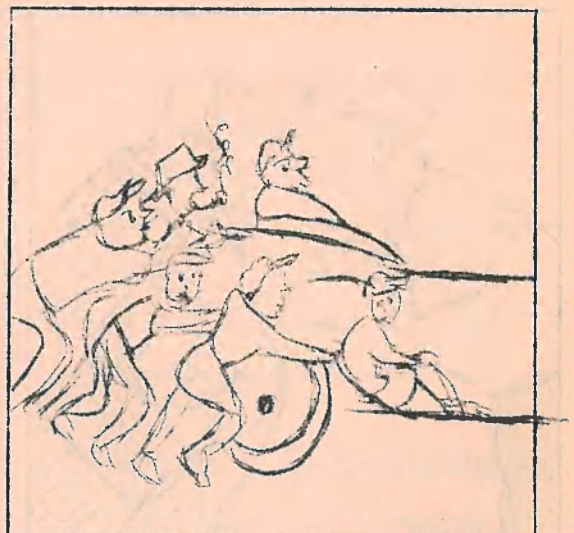
33. Na koncu vasi je stala cerkev. Okrog nje je bilo veliko prostora. "Tu lahko vozim naokrog, dokler ne porabim vsega bencina," je pomislil. "Potlej se mora pošast ustavi, ti sama od sebe." Kakor je rekel, tako je storil. Tri ure je drvel z avtomobilom okrog cerkve.

35. "Kozamurnik, Kozamurnik!" je zavpil in udaril s pestjo po mizi. "Če bi ne bil tako dober živinozdravnik, bi vas zasil, da bi pomnili. Krave zdravi, ljudi pa spravlja v nevarnost! Če se to pri peti še onkrat, bo za vedno konec vaših voženj z avtomobilom. Ali ste razumeli?"

34. Končno je bencina zmanjkalo in avtomobil se je ustavil. Šele sedaj so se šentpetročani prikazali iz svojih hiš. Očinski strežnik je potegnil gospoda Kozamurnika in gospov sa vrtočlava in bolna in ju odpeljal pred župana. Ta ju je sprejel kaj neprijazno.

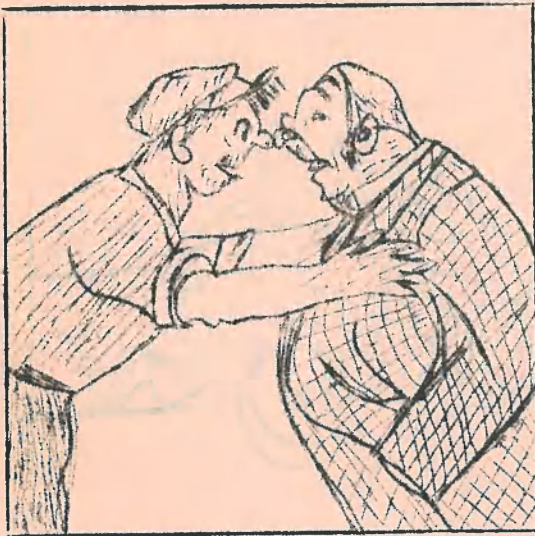
36. Medtem je mizarški pomočnik Folti zlezal v avtomobil. Zavil se je v kočuh gospe Kozamurnice, ki je ostal v avtomobilu, in se imenitno naslonil nazaj. Vaški paglavci pa so zapeljali avtomobil pred hišo gospoda Kozamurnika.

37. Malo kasneje se je gospod Kozamurnik vrnil domov. Pred hišo ga je čakal kovač. Vprašal ga je: "Kje pa je vaša garaža gospod Kozamurnik?" "Ojej, saj res na to pa še pomislil nisem. Avtomobil sem si kupil, na streho pa sem pozabil. Kaj naj storim?"

39. Gospod Kozamurnik je šel v hišo, da bi povedal ženi, kako sta se domenila s kovačem. Mojci pa ga je prestrašena pogledala. "Bog se te usmili, moj ljubi možiček!" je vzklila žalostno. "Kaj se je zgodilo s tvojo novo letno obleko?" Šele sedaj se je spomnil, da mu je kovač s svojimi rokami vso obleko popackal.

38. Kovac ga je potrepal dobrodušno po rami in rekel: "Nič ne skrbite, gospod, nič ne skrbite! V moji delavnici je dovolj prostora. Nekaj šilingov na teden boste plačali, pa bo avtomobil shranjen pri meni". "Velja!" je rekel gospod Kozamurnik. Velja! je rekel kovač in ga še enkrat udaril po rami.

40. Medtem je Folti spravil avtomobil v kovačnico. Mirno je stal v svojem kotu. A ne dolgo. Gospod Kozamurnik in kovač sta mislila na vse drugo, samo na nekaj ne ...

Prodajate? Kupujete? Hiso? Zemljisce?

Obrnite se na poznano tvrdko

EDEN REAL ESTATE

4 PASCOE VALE RD., MOONEE PONDS

TEL. 37-5104

in zahtevajte slovenskega zastopnika

MAKSA HARTMANA

Po urah klicite 36-6432

*Zelite upoklicati v Avstralijo svoje
in placati prevoz?*

Obrnite se na potniski urad

ODRA

6a ELIZABETH ST., MELBOURNE, C.1

Tel. MF 6178 po urah JJ 2630

PRODAJA LADIJSKIH, LETALSKIH, ZELEZNISKIH
VOZOVNIC ZA VSE DELE SVETA.

Direktni letalski prevoz iz Jugoslavije v Avstralijo
za gotovino ali pogojno odplacilo, pojasnila za
potovanje, potne dokumente, prenos denarja, itd.

Krojaški salon

A. Matulaj

64 SPENSLEY ST., CLIFTON HILL

TEL. JW 3678

Izdelava vse vrste oblek, plascev po
novi modi. Posebno se priporocamo
za porocne obleke.

V zalogi imamo veliko izbiro cevljev
in perila.

Continental Small Goods

John Hojnik

213 ST. GEORGE RD., NTH FITZROY

TEL. JW 6656

*Vam nudi najrazlicnejse mesne
izdelke!*

**Hrenovke, krajske klobase in
specialitete: strassburger, galic,
leberwurst, itd.**

Pri nas lahko v slovenscini obrazlozite
katero rsto priceske zelite

Phill Ann Beauty Salon

165 SYDNEY RD., COBURG

TEL. FM 2288

TRAJNO KODRANJE LAS

Z NAJMODERNEJSEMI SREDSTVI!

Do nas Vas pripelje tramvaj st. 19, 20 in 21

Tram stop 34

STROKOVNI NASVETI BREZPLACNI!

Za vsakovrtna tiskarska dela

Tiskarna S. Spacapan

(Reg. Distinction Printing)

171 NICHOLSON STREET,

EAST BRUNSWICK - TEL. 38-6110